

Prevence infekcí močových cest u pacientů s permanentním katétre

MUDr. Aleš Čermák, Ph.D.^{1,2,3}, MUDr. Jakub Papírek¹, MUDr. Natálie Čurdová¹

¹Urologická klinika Fakultní nemocnice, Brno

²Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

³Chirurgické oddělení Vojenské nemocnice, Brno

Infekce močových cest (UTI – urinary tract infection) řadíme mezi nejčastější bakteriální infekce. UTI jsou vedle infekcí horních cest dýchacích druhé z nejčastějších infekčních onemocnění v populaci. UTI jsou také jednou z nejčastějších nozokomiálních infekcí. Jsou častou komplikací spojenou se zavedeným močovým katétre (CAUTI), zejména při dlouhodobé katetrizaci, nebo v souvislosti s endoskopickými výkony, po kterých je zaváděn katétr. Nejlepším způsobem prevence katetrizačních infekcí je omezení zbytečné a neindikované katetrizace. Moderní medicína se musí opakovaně zabývat hledáním nových způsobů profylaxe před invazivními výkony i léčbou UTI se zaměřením na narůstající četnost rezistenci bakteriálních kmenů při současném nadužívání leckdy neindikované antibiotické terapie. Článek se snaží zhodnotit současné důkazy o prevalenci, rizikových faktorech a opatřeních, která lze přijmout k prevenci infekce při katetrizaci moči.

Klíčová slova: infekce močových cest, močový katétr, antimikrobiální terapie, infekce spojené se zdravotní péčí, rizikové faktory, prevence.

Prevention of urinary tract infections in patients with urinary catheters

Urinary tract infections (UTIs) are among the most common bacterial infections. UTIs are the second most common infectious disease in the population, following upper respiratory tract infections. UTIs also represent one of the most common nosocomial infections. They are a common complication associated with urinary tract catheterization (CAUTI), especially during long-term catheterization or catheterization related to the endoscopic procedures. The most effective way to prevent CAUTI is to avoid unnecessary or improperly indicated catheterization.

Modern medicine must repeatedly seek new strategies for prophylaxis before invasive procedures and for the treatment of UTIs, with particular attention to the reasing prevalence of bacterial resistance and the frequent overuse of unindicated antibiotic therapy. This article aims to evaluate the current evidence on the prevalence, risk factors, and preventive measures related to infection during urinary catheterization.

Key words: urinary tract infection, urinary catheter, antimicrobial therapy, healthcare-associated infection, risk factors, prevention.

Úvod

S rostoucí invazivitou současné medicíny a změnami citlivosti bakterií vůči antibiotikům se stále více setkáváme s problematikou zvládání nejrůznějších druhů infekcí. V souvislosti s urologickou péčí je tato otázka aktuální i proto, že z hlediska nozokomiálních infekcí (NN)

jsou infekce močových cest (UTI) nejčastější příčinou těchto stavů.

UTI řadíme mezi nejčastější bakteriální infekce. Jsou vedle infekcí horních cest dýchacích druhé z nejčastějších infekčních onemocnění v populaci. Představují asi 30 % všech infekcí vzniklých v souvislosti s pobytem ve

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethics approval and consent to participate:

The authors attest that their study is in compliance with human studies committees and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the Food and Drug Administration guidelines, including patient consent where appropriate. The authors also declare that their paper is in accordance with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018.

Conflict of interest and financial disclosures:

Konflikt zájmů: Autor článku prohlašuje, že není v souvislosti se vznikem tohoto článku ve střetu zájmů a že tento článek nebyl publikován v žádném jiném časopise, s výjimkou kongresových abstrakt.

Consent for publication:

None.

Author's contributions:

None.

Cit. zkr: Urol. praxi. 2025;26(3):156-163

<https://doi.org/10.36290/uro.2025.073>

Článek přijat redakcí: 20. 7. 2025

Článek přijat k tisku: 17. 9. 2025

MUDr. Aleš Čermák, PhD

alescermak60@gmail.com